

Ch. Bishan Dass, etc. v. The Governor of the Punjab, etc. (Tuli, J.)

ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਰਿੱਟ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ, ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਰਿੱਟ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਵਿਅਰਥ ਹੋਣਾ ਸੀ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ।

(13) ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਫਿਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ।

fc. - fc.

(14) ਇਸ ਲਈ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਕਾਦਮਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੈ। ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਆਰ ਐਸ ਐਨ ਅਰੁਣਾ, ਜੇ.- ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਸੀ.ਜੇ. ਅਤੇ ਬਲ ਰਾਜ ਤੁਲੀ, ਜੇ.

ਸੀ.ਐਚ. ਬਿਸ਼ਨ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਰ

1968 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 2146.

20 ਅਗਸਤ, 1968

ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ (ਸੋਧ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ (2 ਦਾ 1968) - ਕੀ ਵਿਧਾਨ ਦਾ ਰੰਗਦਾਰ ਟੁਕੜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ — "ਰੰਗਦਾਰ ਵਿਧਾਨ" - ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ - ਸ. 26(3) -ਏ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ—ਕੀ ਵੈਧ ਹੈ — " ਸਹਿਕਾਰੀ, "ਸਹਿਯੋਗ" ਅਤੇ " ਸਹਿਕਾਰੀ" — ਦਾ ਮਤਲਬ।

ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ (ਸੋਧ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 1968, ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3-ਏ) ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕੁਝ ਖਾਸ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਅਨੁਮਾਨ ਜਦੋਂ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਕਈ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆਉਣ ਲਈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਲਈ ਅੰਤਰਿਮ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਉਸ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ ਜੋ ਇਸਦੇ ਲਈ ਕੋਰਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਕਮੇਟੀ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੋਰਮ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਸਿਰਫ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ II ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ 32 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਕੋਲ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰੋ। ਇਸ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਰੰਗਦਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

(ਪਾਰਾ 14 ਅਤੇ 20)

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੰਗੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:-

- (1) ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜੋ ਉਹ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।
- (2) ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤੰਗ ਅਤੇ ਪੈਡੇਟਿਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਤੇ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਈਟਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਕੁਚਿਤ ਜਾਂ ਸੀਮਤ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਹਰੇਕ ਆਮ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸਹਾਇਕ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੱਕ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- (3) ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਧਾਨ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਸਿਆਣਪ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਲੋਕ ਜੋ ਵੀ ਤਰਕਸੰਗਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਿਆਸੀ ਸਿਆਣਪ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਜਾਂ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦਿਆਂ 'ਤੇ ਜੋ ਕਿ ਇਹ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।
- (4) ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ 'ਬੋਰਟਾ ਫਿਡਸ' ਜਾਂ 'ਮਾਲਾ ਫਿਡ' ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਪੂਰਾ ਸਿਧਾਂਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀਕੁਲਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਮਨੋਰਥ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜੇਕਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਨੋਰਥ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕੀ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

Ch. Bishan Dass, etc. v. The Governor of the Punjab, etc. (Tuli, J.)

- (5) ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 1 ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਸਾਧਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ, ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ, ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਹ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਜੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ, ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਆਮ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜੋ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਰਤ ਜਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀਮਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਰਚਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਧਾਓ। ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਭ ਕੁਝ ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ II ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ 32 ਦੇ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਗਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੀਮਾ ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪਾਬੰਦੀ।

(ਪਰਾ 19)

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 (3-ਏ) ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਖਿਆ ਸਹਿ-ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਨਿਰੰਤਰ ਮੈਂਬਰ) ਫੋਰੀਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਕਵਾਇਦ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀਆਂ ਜਾਂ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਭਰੇ ਜਾਣ ਤੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਸ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਯੋਗ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਨਿਯਤ ਕਰਨਾ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ।

(ਪਰਾ 21)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਗਿਣਤੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਹੁਦਰਾ ਜਾਂ ਅਦਿੱਖ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰੋ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਿਰਫ ਇੰਨੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੋਰਮ ਪੂਰਾ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੋਰਮ ਉਸ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕੋਰਮ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਨਹੀਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ। ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸੰਖਿਆਤਮਕ ਤਾਕਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੋਰਮ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ "ਕੋਰਮ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਪੂਰੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੰਖਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਹਨ। ਗੱਲ ਦਾ ਸਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਹੀ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਕੋਰਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਰਮ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ ਲਈ, ਕੋਰਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਪਹੁੰਚੇ ਜੇ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਕਾਰਨ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਜਾਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਕਿੱਤਾ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਦੀ ਨਵੀਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3-ਏ) ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਨਵੀਆਂ ਗਠਿਤ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਉਸ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੋਰਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾ ਹੋ ਸਕਣ ਤਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦਾ ਕੰਮ ਚੱਲ ਸਕੇ। ਸਮਾਜ ਰੁਕ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। (ਧਾਰਾ 22 ਅਤੇ 26)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਸਹਿਕਾਰੀ", "ਸਹਿਯੋਗ" ਅਤੇ "ਸਹਿਕਾਰੀ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਰੀਵ ਵਿਚਾਰ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਲਾਭ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਲਈ .ਸਭ ਲਈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਇੱਕ ਲਈ"। (ਪਾਰਾ 12)

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ , ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਮਿਤੀ 21 ਜੂਨ, 1968 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। , ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 25 ਅਗਸਤ, 1968 ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਐਸ.ਕੇ.ਅਗਰਵਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ।

ਐੱਚ.ਐੱਲ. ਸਿੱਬਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਆਰ.ਸੀ. ਸੇਤੀਆ ਦੇ ਨਾਲ, 1 ਤੋਂ 4 ਤੱਕ ਦੇ ਪੇਡੈਂਟਸ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ।

ਬੀ ਐਸ ਖੋਜੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ 5 ਦੇ ਵਕੀਲ।

8. ਐਸ. ਬਿੰਦਰਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 6 ਤੋਂ 16 ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਤੁਲੀ, ਜੇ .—ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 (ਚ. ਬਿਸ਼ਨ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 2146 ਆਫ 1968; ਸਤੋਖ ਸਿੰਘ) ਅਧੀਨ ਤਿੰਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ। ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 2149 ਆਫ 1968 ਅਤੇ ਡਾ. ਉਪਕਾਰ।

ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 2241 ਆਫ 1968), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ (ਸੋਧ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 1968 (ਪੰਜਾਬ ਆਰਡੀਨੈਂਸ) ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਵੈਧਤਾ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਝਾ ਨੁਕਤਾ ਹੈ। 1968 ਦਾ ਨੰਬਰ 2) ਉੱਠਦਾ ਹੈ। 1968 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ

2146 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(2) ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਸੈਂਟਰਲ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1961 (ਇੱਥੇ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੌ. ਬਿਸ਼ਨ ਦਾਸ ਨੂੰ 2 ਦਸੰਬਰ, 1964 ਨੂੰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ; 26 ਮਈ 1963 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ; ਸ੍ਰੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 29 ਨਵੰਬਰ, 1964 ਨੂੰ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਲਬਰਗ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 17 ਜੂਨ, 1966 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਭਾਰਟਾ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 26 ਮਈ, 1963 ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ। ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਐਚ. ਬਿਸ਼ਨ ਦਾਸ ਨੇ 2 ਦਸੰਬਰ, 1967 ਨੂੰ, ਸ੍ਰੀ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਨੇ 26 ਮਈ, 1966 ਨੂੰ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ 29 ਨਵੰਬਰ, 1967 ਨੂੰ ਅਹੁਦਾ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 17 ਜੂਨ, 1966 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਲਬਰਗ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਭਾਰਟਾ ਵਜੋਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ. ਜਿਸ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਉਹ ਸਹਿ-ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ 26 ਮਈ, 1966 ਤੱਕ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਸ ਅਸਾਮੀ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਸਹਿ-ਚੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਤ, ਅਸਤੀਫਾ, ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਫਤਰ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਈ ਹੈ।, ਉਸ ਦੀ ਚੋਣ ਜਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਯੋਗਤਾ, ਆਦਿ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਲਬਰਗ ਸਿੰਘ ਦਾ ਅਖੌਤੀ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ, ਇਸ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਸਹਿਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰਾ 'ਤੇ ਅਹੁਦਾ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਚੋਣਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ। ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਮਾਰਚ, 1968 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ/ਮੈਂਬਰ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਸਰਕੂਲਰ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ ET/ETA/ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। C.1.49/10823-RCS, ਮਿਤੀ 27 ਮਾਰਚ, 1968 ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ

ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ/ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਰੋਟੇਸ਼ਨਲ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ—ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ (ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਅਨੁਬੰਧ 'ਬੀ')। ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਕੁਝ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼/ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਰੋਟੇਸ਼ਨਲ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰੋ-ਵਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਦੋਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰ/ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬੋਰਡ/ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼/ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਿ-ਆਪਸ਼ਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਣਾਇਆ. ਇਹ ਸਰਕੂਲਰ ਪੱਤਰ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਰੋਟੇਸ਼ਨਲ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

- (i) ਉਪ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਪੂਰਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ/ਮੈਂਬਰ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- (ii) ਸਬੰਧਤ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ/ਸਕੱਤਰ ਅਜਿਹੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਅਸਲ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼/ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਗੇ।
- (iii) ਮੈਨੇਜਰ/ਸਕੱਤਰ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼/ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਵੀ ਦੇਵੇਗਾ।
- (iv) ਮੈਨੇਜਰ/ਸਕੱਤਰ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਂ ਏਜੰਡਾ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ (i) ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਪੂਰਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸੋਸਾਇਟੀ ਫਿਰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਰੋਟੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਣ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਰੋਟੇਸ਼ਨਲ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਅੰਤਰਿਮ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀਆਂ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸਨ ਬਲਕਿ ਉਹ ਅਸਾਮੀਆਂ ਸਨ ਜੋ ਸਿਰਫ ਚੋਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੋਟੇਸ਼ਨਲ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਕਾਰਨ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਪੱਤਰਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਮਿਤੀ 7 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1968

(ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ'), ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਿਤੀ 27 ਮਾਰਚ, 1968 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ 1 ਸਤੰਬਰ, 1968 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ 31 ਅਗਸਤ, 1968 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖਾਲੀ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕੋਲ ਅਜਿਹੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਜਾਂ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ, ਨੂੰ 31 ਅਗਸਤ, 1968 ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੱਤਰ, ਮਿਤੀ 7 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1967 ਦੀ

Ch. Bishan Dass, etc. v. The Governor of the Punjab, etc. (Tuli, J.)

ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼/ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਗਠਨ ਲਈ, - ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਸ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੇ ਸਬ-ਸੈਕਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। (3A) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਵਿੱਚ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

“3(ਏ) ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਲਈ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੋਰਮ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਪ-ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ। ਸੈਕਸ਼ਨ (1), ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੈਂਬਰ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਖਾਲੀ ਥਾਂ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਚੋਣ ਦੁਆਰਾ ਭਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰਾ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਵੀ ਘਟਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ।

(3) ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3 ਏ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜੇ ਉਸਨੇ 11 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ 27 ਜੂਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਹੈ, 1968, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਨੰ: 35 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਬੋਰਡ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਲਈ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਕੋਰਮ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 6 ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਧਾਰਕ ਹਨ ਜਦਕਿ 5 ਹੋਰ, ਅਰਥਾਤ 6, 10, 12, 13 ਅਤੇ 14 ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ 5 ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਵੱਲੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 5 ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੁਝ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹਨ ਜੋ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਧਾਰਕ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ।

ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ 'ਤੇ ਦਫਤਰ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

(4) ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ (ਸੋਧ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 1968 (1968 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੰਬਰ 2) ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਮਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤਿੰਨ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ:-

- (1) ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਰੰਗਦਾਰ ਟੁਕੜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ ;
- (2) ਇਹ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਿੰਨੇ ਮਰਜ਼ੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਜਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਣਗਹਿਲੀ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਸਬੰਧਤ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ; ਅਤੇ
- (3) ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3 ਏ) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 23 ਤੋਂ 26 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ।

(5) ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨਾਲ ਲੜੀਵਾਰ ਨਜਿੱਠਾਂਗਾ। ਪਹਿਲੇ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ II ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ 32 ਵਿੱਚ "ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ" ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। "ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਿਧਾਂਤ" ਕੀ ਹਨ ਕਿਤੇ ਵੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ >—

"ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇੱਕ ਸੋਸਾਇਟੀ ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਸੁਸਾਇਟੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸੀਮਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੈ।

ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ 'ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ' ਆਪਣੇ ਉਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ "ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਿਧਾਂਤ" ਕੀ ਹਨ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਕਰੈਡਿਟ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1904 (1904 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 10) ਸੀ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ: - "ਕਿਸਾਨਾਂ, ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਅਤੇ ਸੀਮਤ ਸਾਧਨਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਫ਼ਾਇਤੀ, ਸਵੈ-ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ।"

ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਦੇਸ਼ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਫ਼ਾਇਤੀ, ਸਵੈ-ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ "ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਫਿਰ ਐਲ.ਐਸ. ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਲਾਅ ਐਂਡ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਆਫ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਇਨ ਇੰਡੀਆ' ਵਿਚਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਦਾ ਇਕ ਅੰਸ਼ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

"ਸਹਿਯੋਗ ਇੱਕ ਢੰਗ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਵਿਧੀ ਦਾ ਸਾਰ ਸਵੈ-ਨਿਯੰਤ੍ਰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਈ ਚੈਰਿਟੀ ਸੰਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਮਾਰ ਆਦਮੀ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਬੇਸ਼ਹਾਰਾ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਲੱਤਾਂ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਰੋਕਥਾਮ ਇਲਾਜ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਚਿੰਤਾ ਕਮਜ਼ੋਰਾਂ ਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਆਪਣੇ ਲਈ ਕਮਜ਼ੋਰ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਜੀਵਨ ਦੇ ਆਮ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਦਾ ਪੂਰਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰ ਸਕਣ। ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਯੂਨੀਅਨ ਦਾ ਇੱਕ ਬੰਧਨ, ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੈਂਬਰ ਕਿਸੇ ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਾਂਝੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਦੋਸਤਾਨਾ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੋਸਤਾਨਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਕਿਫ਼ਾਇਤੀ ਅਤੇ ਦੂਰਦਰਸ਼ਿਤਾ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਤ, ਦੁਰਘਟਨਾ, ਬਿਮਾਰੀ ਅਤੇ ਬੁਢਾਪੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਇਸਦੇ ਫੰਡ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਖੁਦ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ। ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਦੋਸਤਾਨਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸਮਾਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਾਰਜਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਮਾਲਕ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਲੜਨਾ ਹੈ।"

(6) ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 1912 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿੱਲ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ, ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਦੇ ਕਈ ਰੂਪਾਂ ਦੀ ਝਲਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪੈਰਾ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। :---

“ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਰਫ਼ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਪਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਹੋਂਦ ਦੇਣ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ, ਕਾਮ ਪੈਨੀਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਏ ਬਿਨਾਂ; ਪਰ ਇਹ ਸੋਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀਆਂ ਸੰਭਵ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਬਿੱਲ ਸਿਰਫ਼ ਉਹਨਾਂ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਰਲ ਅਤੇ ਆਮ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕੀ ਹੋਵੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਯੋਗ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਾਂਤ ਜਾਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਲੀਹਾਂ 'ਤੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਫਲਤਾ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਵਾਅਦਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।”

ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਕਥਨ ਦੇ ਆਖਰੀ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ, ਇਸਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: -

“ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣਾ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ। ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਦੇ ਇਸ ਪੜਾਅ ਨੂੰ 1904 ਦੇ ਐਕਟ* ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਬਹੁਤੇ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਵਹਾਰਕ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੁਣ ਸਹਿਕਾਰੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦੇ ਗਠਨ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹੋਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਕਰੈਡਿਟ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

(7) 1919 ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਨੇ ਜਾਂ ਤਾਂ 1912 ਦੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਏ। ਬੰਬਈ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ 1925 ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦੀ ਹੈ: -

“ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਗਠਨ ਅਤੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਵਧੇਰੇ ਉਚਿਤ ਹੈ।

Ch. Bishan Dass, etc. v. The Governor of the Punjab, etc. (Tuli, J.)

ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਸੋਧਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।
ਬੰਬਈ ਦੀ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸੀ।”

(8) 1932 ਦੇ ਮਦਰਾਸ ਐਕਟ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦੀ ਨਕਲ ਕੀਤੀ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ , ਪਹਿਲਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ 1954 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ "ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1954 (1955 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 14) ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।" ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਐਕਟ (ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1961) ਨਾਲ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(9) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਫਿਰ ਕਾਰਪਸ ਜੂਰੀਸ ਸੈਕੰਡਮ, ਖੰਡ 18, ਪੰਨਾ 126 ਅਤੇ 127 'ਤੇ "ਸਹਿਯੋਗ", "ਸਹਿਯੋਗ" ਅਤੇ "ਸਹਿਕਾਰੀ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵੱਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ। ਅਰਥ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸ਼ਬਦ "ਸਹਿਯੋਗ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ 'ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਾਂ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ' ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਨਾ, ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ, ਕੋਸ਼ਿਸ਼, ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ। "ਸਹਿਕਾਰੀ" ਦਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਨਾ, ਕਿਰਿਆ, ਯਤਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ; ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਰਿਆ; ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ : (1) ਅਜਿਹੇ ਸਹਿ - ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕੋ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ; (2) ਅਜਿਹਾ ਸਹਿਯੋਗ ਜਦੋਂ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। -ਓਪਰੇਸ਼ਨ"। "ਸਹਿਕਾਰੀ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਇੱਕੋ ਸਿਰੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ , ਮਦਦ ਕਰਨਾ, ਉਸੇ ਸਿਰੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ।

(10) ਸ਼ਾਰਟਰ ਆਕਸਫੋਰਡ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, "ਕੋ ਓਪਰੇਟ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਇਕੱਠੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ। "ਸਹਿਯੋਗ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ; ਸੰਯੁਕਤ ਕਾਰਵਾਈ, ਆਰਥਿਕ ਉਤਪਾਦਨ ਜਾਂ ਵੰਡ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਸੁਮੇਲ। "ਸਹਿਕਾਰੀ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਇਕੱਠੇ ਜਾਂ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਇੱਕੋ ਸਿਰੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨਾ; ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ.

(11) "ਸਹਿਯੋਗ" ਦਾ ਅਰਥ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਾਂ ਹੋਰਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ; ਕਾਰਵਾਈ, ਕੋਸ਼ਿਸ਼, ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ. "ਸਹਿਯੋਗ" ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ

ਸਹਿਕਾਰਤਾ; ਸੰਯੁਕਤ ਕਾਰਵਾਈ; ਸਮਕਾਲੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜਾਂ ਕਿਰਤ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਉਦਯੋਗਿਕ ਜਾਂ ਵਪਾਰਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ।

. (12) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ "ਸਹਿਕਾਰੀ", "ਸਹਿਯੋਗ" ਅਤੇ "ਸਹਿਕਾਰੀ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਰੀਵ ਵਿਚਾਰ ਸਿਧਾਂਤ ਉੱਤੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਲਾਭ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। "ਸਭ ਲਈ ਇੱਕ ਅਤੇ ਸਭ ਇੱਕ ਲਈ"। ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਗਈ ਉਪ ਧਾਰਾ (3 ਏ) ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ? 1961 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਸੀ) ਵਿੱਚ "ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਸੁਸਾਇਟੀ। ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਭਾਵ ਸੀਮਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਵਾਲੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਅਤੇ ਅਸੀਮਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਵਾਲੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਉਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 8 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਜੇਕਰ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਦੀਆਂ ਵਾਜਬ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹਨ, ਸੁਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਸੁਸਾਇਟੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਬੂਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੈ, - ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਅਧੀਨ। ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਮਾਜ ਹੈ, ਭਾਵ, ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸਮਾਜ ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦਾ ਅਧਿਆਇ IV ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹਨ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਵਿੱਚ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3A) ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 23(1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਅੰਤਮ ਆਯੂ+ਹੋਰਿਟਵ ਨੂੰ ਮਾਹੋਰਸ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਦਾ ਇਹ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਜੋ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਉਪ ਧਾਰਾ (3 ਏ) ਦੁਆਰਾ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੇ

ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (ਬੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਨੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 26 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨਿਰਧਾਰਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਚੁਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਸਮਾਜ ਦਾ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3 ਏ) ਇਹਨਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਖੋਹ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਨਾਮਜ਼ਦ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਇਸਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 23(1) ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪ੍ਰਵਾਨਾ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦਾ ਦਿਨ-ਪ੍ਰਤੀ-ਦਿਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਜਾਂ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਾਮ ਜੋ ਹਰੇਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ

Ch. Bishan Dass, etc. v. The Governor of the Punjab, etc. (Tuli, J.)

ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਰੋਜ਼ਮਰਾ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਕੋਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਵਿੱਚ। ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ 'ਤੇ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਦਾ ਕੋਈ ਕੰਟਰੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ; (1) ਸਾਲਾਨਾ ਆਮ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਅਤੇ (2) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਮ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਅਤੇ 25 ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਲਾਨਾ ਆਮ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

- “(a) ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ;
- (b) ਨਾਮਜ਼ਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ;
- (c) ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ;
- (d) ਸ਼ੁੱਧ ਲਾਭ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ; ਅਤੇ
- (e) ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(13) ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਨੂੰ ਸਾਲਾਨਾ ਜਨਰਲ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਮੇਟੀ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਰਡ ਲਈ ਮਤਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਂਦੀ। ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਸਿਰਫ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਚੁਣਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ

ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ, ਸ਼ੁੱਧ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 25 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਮ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬੁਲਾਈ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜੇਕਰ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਮੀਟਿੰਗ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਮੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਦੀ, ਤਾਂ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਕੋਲ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਫਿਰ ਇਹ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਅਖਤਿਆਰ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਨਰਲ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾਵੇ ਜਾਂ ਨਾ। ਸੁਸਾਇਟੀ ਦਾ ਬਾਈ-ਲਾਅ 22 ਵੀਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ (1956 ਦਾ 1) ਦੀ ਧਾਰਾ 169 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਜੇਕਰ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਮੰਗ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਅਤੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਮੀਟਿੰਗ ਜੋ ਕਿ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਬੁਲਾਈ ਗਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਾਂਗ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 169 ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 26 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਹੈ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿੱਤ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਵਿੱਤ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿੱਤ ਸੰਸਥਾ ਜਿਸ ਨੇ ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਹੋਵੇ। ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 27 ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਖ਼ਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ, ਉਸ ਦੀ ਕੰਪਨੀਅਨ ਵਿੱਚ, ਕਮੇਟੀ ਲਗਾਤਾਰ ਡਿਫਾਲਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ 'ਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਜਾਂ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਮਾਜ, ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੋਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਹ ਰਾਏ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਹੋਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਿਸ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਅਖਤਿਆਰ ਵਿੱਚ, ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵਧਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਸਮਾਂ, ਇਸ ਲਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੁੱਲ ਮਿਆਦ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਿਆਦ ਦੋ ਸਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ (ਸੋਧ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ , 1964 (1964 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੰਬਰ 3) ਦੁਆਰਾ "ਦੋ ਸਾਲ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ "ਪੰਜ ਸਾਲ" ਸ਼ਬਦ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1965 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਵਧੀ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਜੋ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੇ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਕਟੌਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ VII ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਜੋ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਡਿਟ, ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਡੀਗਿਓ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਧਿਆਇ IX ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੋ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ। ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 57(2) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਹਾਲਾਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਆ ਗਏ ਹਨ। - ਧਾਰਾ 57 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹਨ।

(14) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3 ਏ) ਪਾ ਕੇ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਉਪਬੰਧ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੁਝ ਖਾਸ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਅੱਜ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੋਣਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਲਈ ਅੰਤਰਿਮ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘੱਟ ਸੀ। ਜੇ ਕਿ ਕੋਰਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਕਮੇਟੀ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੋਰਮ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਦ

ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਸਧਾਰਣ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਕਿ ਕੋਈ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਦਫਤਰ ਦੀ ਸਵੈਚਲਿਤ ਛੁੱਟੀ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਕੋਣਾਂ ਤੋਂ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਸਪਸ਼ਟ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਸਿਰਫ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸੱਤਵੀਂ ਦੀ ਸੂਚੀ II ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ 32 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਅਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਕੋਲ ਇਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਰੰਗਦਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਕੁਝ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜੋ ਰੰਗੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਬਾਏ ਗਏ ਹਨ।

(15) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਜ਼ਾਤੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸਰ ਕਾਮੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ (1) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਿਹਾਰ ਭੂਮੀ ਸੁਧਾਰ ਕਾਨੂੰਨ (1950 ਦਾ 30) ਦੀ ਧਾਰਾ 23(f)। ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੇ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਖੋਲਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ, ਜਦੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ। ਮਹਾਜਨ, ਜੇ., ਬਹੁਮਤ ਲਈ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ, ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 59 ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ:-

• ਜੇ.ਆਰ.ਟੀ

“ਧਾਰਾ 23(f), ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਰੰਗਦਾਰ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੂਚੀ III ਦੀ ਵਿਧਾਨਿਕ ਐਂਟਰੀ 42 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਾਲੀ ਸੰਸਦ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ.....

ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਕੇ ਇੱਥੇ ਮਹਾਂਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਐਕਟ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ

(1) ਏਆਈਆਰ 1952 ਐਸਸੀ 252.

ਐਂਟਰੀ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ”

ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਸੁਪਰਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਕੋਲ ਅਖੌਤੀ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਪਾਈ ਗਈ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3 ਏ) ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਰੰਗਦਾਰ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣ ਦਾ

Ch. Bishan Dass, etc. v. The Governor of the Punjab, etc. (Tuli, J.)

ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

(16) ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ, ਨੇ ਸਫ਼ਾ 193 'ਤੇ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਹਰ ਮੈਜੇਸਟੀ ਦ ਕਵੀਨ ਬਨਾਮ ਬੁਰਾਹ (2) ਦੇ ਕਲਾਸੀਕਲ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

"ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਗਲਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਗਲਤ ਨਜ਼ਰੀਏ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕੋਲ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀਮਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ, ਇਹਨਾਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਹੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦਾ ਏਜੰਟ ਜਾਂ ਡੈਲੀਗੇਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਸੰਪੂਰਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਹੋਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਜਿੰਨੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ, ਅਤੇ ਉਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਸਦ ਦੀਆਂ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਹੈ ਸਾਧਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ, ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ, ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਹ ਸੀਮਤ ਹਨ! ਜੇ ਜੋ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਆਮ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਜੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਰਤ ਜਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀਮਤ ਹੈ (ਜਿਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ

(2) 5 ਆਈ.ਏ. 178.

ਬੇਸ਼ੱਕ, ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਕਟ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ), ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨਾ, ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਰਚਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਧਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

(17) ਅਮਲਗਾਮੇਟਿਡ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਐਡੀਲੇਡ ਸਟੈਪਸਿਪ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (3) ਵਿੱਚ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਪੂਰੇ ਬੈਚ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਨੇ ਆਰ. v . ਬੁਰਾਹ (ਸੁਪਰਾ), (2).

(18) ਆਰਟ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ। 143, ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ (1912), ਆਦਿ (4), ਮਹਾਰਾਣੀ ਬਨਾਮ ਬੁਰਾਹ (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕੇਸ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ.

(19) ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ, ਕੇਸੀ ਗਜਪਤੀ ਨਰਾਇਣ ਦੇਵ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ (5), ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ-ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਸੇਧੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬੰਬਈ ਰਾਜ (6), ਸਰਦਾਰ ਸਰੂਪ ਸਿੰਘ ਹਨ। ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (7), ਸੋਨਾਪੁਰ ਟੀ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਿਡ, ਅਤੇ,

Ch. Bishan Dass, etc. v. The Governor of the Punjab, etc. (Tuli, J.)

ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਕਾਮਰੂਪ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (8), ਅਤੇ ਬਾਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਭਾਰਗਵ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਆਈ. 9). ਰੰਗੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਘਟਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: -

- (1) ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜੋ ਉਹ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।
- (2) ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤੰਗ ਅਤੇ ਪੈਡੀਟਿਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਤੇ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਈਟਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਕੀਰਣ ਜਾਂ ਸੀਮਤ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਹਰੇਕ ਆਮ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸਹਾਇਕ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੱਕ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(3) 28 CLR 129. ~ ~ ~

(4) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1951 SC 332.

(5) AJJR.. 1953 SC 375.

(6) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1959 SC 459.

(7) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1959 SC 860

(8) ਏਆਈਆਰ 1962 ਐਸਸੀ 137.

(9) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1966 SC 619.

Ch. Bishan Dass, etc. p. The Governor of the Punjab, etc. (Tuli, J.)

- (3) ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਸਿਆਣਪ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਲੋਕ ਜੋ ਵੀ ਤਰਕਸੰਗਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਿਆਣਪ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜੋ ਕਿ ਇਹ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।
- (4) 'ਰੰਗਦਾਰ ਕਾਨੂੰਨ' ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ 'ਸੱਚਮੁੱਚ' ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ 'ਮਾਲਾ ਫੇਡਜ਼' / ਪੂਰਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਮਨੋਰਥ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜੇਕਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਨੋਰਥ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕੀ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- (5) ਇਕੋ ਇਕ ਤਰੀਕਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਸਾਧਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ, ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ, ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਹ rested ਹਨ. ਜੇ ਜੋ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ, ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਆਮ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ • ਜੋ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਰਤ ਜਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਰਚਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਹੋਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ। ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ II ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ 32 ਦੇ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸੀਮਾ ਜਾਂ ਪਾਬੰਦੀ।

(20) ਇਹਨਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3 ਏ) ਨੂੰ ਅਣਗੌਲੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 213 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਮਨੋਰਥਾਂ ਜਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਬੁੱਧੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

(21) ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਲਈ ਦੂਸਰੀ ਚੁਣੌਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3 ਏ) ਨਵੀਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ, ਕੋਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਬਹੁਤ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਵਲ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਨਿਰੰਤਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੋਰਮ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਚੋਣ ਦੁਆਰਾ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਤੱਕ ਅੰਤਰਿਮ

ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀਆਂ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਬੋਰਡਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਤਿੰਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਧਾਰਕ ਹਨ ਜਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹਨ ਜੋ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਧਾਰਕ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸ਼ੇਅਰ ਧਾਰਕ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਵਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਨਿਯਤ ਨਵੇਂ-ਨਿਰਮਿਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ।

(22) ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ ਵੀ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਇਸ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੰਨੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜੋ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੋਰਮ ਬਣਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੋਰਮ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕੋਰਮ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਨਾ ਹੋਣ। ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ। ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸੰਖਿਆਤਮਕ ਤਾਕਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੋਰਮ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ "ਕੋਰਮ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਪੂਰੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੰਖਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਹਨ। ਗੱਲ ਦਾ ਸਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਹੀ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ, ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਕੋਰਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ। ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੋਰਮ 7 ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕੋਰਮ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ ਲਈ, ਕੋਰਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਪਹੁੰਚੇ। ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਉਦਾਸੀਨਤਾ, ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਵ-ਪੇਸ਼ੇ ਜਾਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਦੀ ਨਵੀਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3 ਏ) ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਠਿਤ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਨਵੀਆਂ ਗਠਿਤ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਉਸ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੋਰਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾ ਹੋ ਸਕਣ ਤਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦਾ ਕੰਮ ਚੱਲ ਸਕੇ। ਸਮਾਜ ਰੁਕ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ।

(23) ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਮੈਂਬਰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਉੱਚਾ ਅਹੁਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸਹੀ ਅਤੇ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਵਫ਼ਾਦਾਰ

(24) ਪੰਨਾਲਾਲ ਬਿੰਜਰਾਜ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ (10) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਭਗਵਤੀ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਪੰਨਾ 257 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: -

“ਇਹ ਵੀ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਮਾਮੂਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ

Ch. Bishan Dass, etc. p. The Governor of the Punjab, etc. (Tuli, J.)

ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਕੋਦਰੀ ਮਾਲ ਬੋਰਡ ਦੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਬੰਧਤ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੱਖਪਾਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਇਹ ਵਿਵੇਕ ਅਜਿਹੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੱਕ ਪੂਰਵ ਸੰਕਲਪ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਭਾਉਣਗੇ।

(25) ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸ. ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (11) ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ (ਵੀ) ਦੀ ਧਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਦੁੱਧ ਦਾ ੨

(10) 1957 SCR 233.

(11) 24 ਫਰਵਰੀ, 1967 ਨੂੰ 1966 ਦੇ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 187 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਉਤਪਾਦ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ, 1966 ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਮਿਲਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮਿਲਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕੈਨੋਲਾਈਜ਼ਡ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨਾਲ ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ, ਵਿਕਰੀ, ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਸਪਲਾਈ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ: -

"ਬਜ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਦੁੱਧ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ-

* * * *

ਖੋਆ, ਰਬੜੀ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਠਾਈ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ, ਵਿਕਰੀ, ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਜਿਸ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿੱਚ ਦੁੱਧ ਜਾਂ ਘਿਓ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਉਤਪਾਦ ਅਜਿਹੇ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਇਕ ਸਾਮੱਗਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਿਲਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਨੇ ਮਿਲਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕੈਨੋਲਾਈਜ਼ਡ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਧਾਰਾ (i) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਛੋਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ (iv) ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਿਲਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਧਾਰਾ (v) ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਡੇਅਰੀ ਰਿਸਰਚ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ, ਕਰਨਾਲ, ਉਸ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਅਧਿਆਪਨ ਲਈ ਕੁਝ ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਖੋਜ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ ਦੇਖਿਆ: -

"ਕੀ ਧਾਰਾ (v) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਲਾਭਕਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਵਰਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਧਾਰਾ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਆਰਡਰ ਕੋਈ ਸਿਧਾਂਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਜੋ ਮਿਲਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ।

(26) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਛੋਟ ਦੇਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮਨ ਬਣਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿੰਨੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਪ-ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵ, ਦੀ ਗਿਣਤੀ

Ch. Bishan Dass, etc. v. The Governor of the Punjab, etc. (Tu | li, J.)

ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰ ਮੌਜੂਦਾ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਬੰਧਤ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (3 ਏ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਨਿਰੰਤਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਕੋਰਮ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

.?» ■

i(27) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਤੋਂ 26 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3 ਏ) ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤੀਜੇ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕੋਈ ਅਪਮਾਨਜਨਕਤਾ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਐਕਟ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ।

(28) ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ (ਸੋਧ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 1968 (1968 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੰਬਰ 2) ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(29) 1968 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 2146 ਵਿਚ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਇਕੋ ਇਕ ਹੋਰ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਨਵੇਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3 ਏ) ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਰਫ ਇਨ੍ਹੇ ਹੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਸੁਸਾਇਟੀ ਦਾ ਕੰਮ. ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਿੰਨ ਚੁਣੇ ਗਏ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਦੋ ਨਾਮਜ਼ਦ ਮੈਂਬਰ ਸਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਰਮ 7 ਹੈ। ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੈਂ ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਜਿੱਠ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ। ਉੱਥੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨ, ਮੈਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ।

(30) ਫਿਰ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਗਏ 11 ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 5 ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ 5 ਮੈਂਬਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 6, 10, 12, 13 ਅਤੇ 14 ਹਨ। ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰੈਸਪੋਂਡੈਂਟ ਕੁਝ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਧਾਰਕ ਹਨ ਜੋ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਧਾਰਕ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ। ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਜਾਂ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ

ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ. ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਇਸ ਲਈ, ਸੁਸਾਇਟੀ ਲਈ ਕੋਈ ਅਜਨਬੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਹਨ। ਕੋਈ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਅਣਚਾਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸਨ ਜਾਂ ਉਪ-ਨਿਯਮ 34 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ. ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਚੌਧਰੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧੀ।

(31) ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ 25 ਅਗਸਤ, 1968 ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ

ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਾ ਕਰਨ। ਇਸ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਣਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੈਨੇਜਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਚੋਣਾਂ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਚੋਣਾਂ ਸਬੰਧੀ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਕਈ ਤਰੀਕਾਂ ਤੈਅ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਪਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਟਾਲ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਕੋਈ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਕਿ ਚੋਣਾਂ 25 ਅਗਸਤ, 1968 ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੁਕਤੇ ਦੀ ਬਹਿਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 2149 .

(32) 1968 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3 ਏ) ਅਧੀਨ ਸੱਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਮਾੜਾ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਜਗਰਾਓ ਕੋ-ਆਪ੍ਰੋਟਿਵ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ-ਕਮ-ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਜਗਰਾਓ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਵਾਰਡਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਿਆ , ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਕਾਰਨ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਿੱਚ ਕੋਰਮ 3 ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ 4 ਅਧਿਕਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 3 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 (2) ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਸਨ। , ਕੋ-ਆਪ੍ਰੋਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼, ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਮੈਂਬਰ ਸਨ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ 3 ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟ ਗਈ।

Ch. Bishan Dass, etc. v. The Governor of the Punjab, etc. (Tu I li, J.)

ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜੋ ਕੋਰਮ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹਨ। ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਪਾਈ ਗਈ ਉਪ ਧਾਰਾ (3 ਏ) ਤਹਿਤ ਨਵੇਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੈ ਕਿ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੇਠ ਰੱਖਣਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕੋਲ "ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ।" ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਨਕਾਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਨਵ-ਨਿਯੁਕਤ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸਤ ਹਨ। ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਮੈਨ, ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਅਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਜਾਂ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ ਜਾਂ ਉਹ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਨਵ-ਨਿਯੁਕਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

(33) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ 11 ਅਗਸਤ, 1968 ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਦੋਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਉਸੇ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਇਲਜ਼ਾਮ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਜਗਰਾਉਂ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਉਕਤ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ ਹੈ:-

“ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 21 ਦੇ ਉਪ-ਪੈਰਾ (4) ਵਿੱਚ 11 ਅਗਸਤ, 1968 ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਚੋਣਾਂ ਤੈਅ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਨੇ ਗੁਪਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਮਿੰਟ ਬੁੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਏਜੰਡਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ 11 ਅਗਸਤ, 1968 ਨੂੰ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਹ ਏਜੰਡਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਚੋਣ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅੰਤਿਕਾ 'ਸੀ' ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਪ-ਨਿਯਮ (3) ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ।”

ਰਜਿਸਟਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਕਤ ਮਿੰਟਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਦਸਤਖਤ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਮੈਨੇਜਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਚੋਣ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਮੈਂਬਰ 3 ਜੁਲਾਈ, 1968 ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋ ਕੇ, ਮੈਨੇਜਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ 3 ਜੁਲਾਈ 1968 ਨੂੰ ਮੀਟਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਦਿਨ ਚੋਣ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੈਨੇਜਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ 8 ਅਤੇ 9

ਜੁਲਾਈ, 1968 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਚੋਣ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਨੇਜਰ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿਟ ਨੰ. 2241 .

(34) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਤੱਥ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਨਵੇਂ ਨੁਕਤੇ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਉਸ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿਚ ਅਯੋਗ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਈ ਗਈ ਧਾਰਾ 26 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3 ਏ) ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਲਈ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲੇਗਾ। ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਏ ਬਿਨਾਂ ਸਾਲ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪਹਿਲੇ ਸੈੱਟ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ 'ਤੇ ਦੂਜੇ ਸੈੱਟ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਟਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3A) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਅਸਮਰੱਥਾ ਲਈ ਅਫਸੋਸ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਉਪ ਧਾਰਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਚੋਣਾਂ ਹੋਣ ਤੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ, ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ, ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣਗੇ। ਸਿੱਖੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦਾ ਖਦਸ਼ਾ ਗਲਤ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਧਿਰ ਬਣਾਇਆ। ਉਸਨੇ 27 ਜੁਲਾਈ, 1968 ਦਾ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸਨ: ਇਸ ਲਈ ਹੜਤਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਚੌਧਰੀ (ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਜੇ.)

ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਆਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟਡ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ।

(35) ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ, ਅਸੀਂ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਲਈ ਮੈਂਬਰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਜਾਂ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਚੌ. ਦਾ ਹਲਫ਼ੀਆ ਬਿਆਨ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਮੰਤਰੀ, ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਅਤੇ ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ, ਪੰਜਾਬ, ਮਿਤੀ 8 ਅਗਸਤ, 1968 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਚਾਰ ਤੋਂ ਪੰਜ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣੀਆਂ, ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਭਰੋਸੇ ਨੂੰ ਸੱਚੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰੇਗੀ।

(36) ਇਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਸੀਂ ਤਿੰਨੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਨਵੇਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਐਮ ਵਰ ਸਿੰਘ , ਸੀਜੇ- ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਆਰ ਐਸ ਨਾਰਨੀਆ ਅਤੇ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ.

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਚੌਧਰੀ,

1958 ਦੀ ਰੈਗੂਲਰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 94।

20 ਅਗਸਤ, 1968

ਪੇਸੈਟ ਆਫ ਵੇਜ ਐਕਟ (IV of 1936)- S. 22- ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਏ ਗਏ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਮੁੜ-ਬਹਾਲੀ- ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਉਜਰਤਾਂ ਲਈ ਦਾਅਵਾ- ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀ- ਕੀ ਨਿਰਣਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ- ਅਜਿਹੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ- ਕੀ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ- ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਐਕਟ- ਕੀ ਸਿਰਫ਼ ਰੇਲਵੇ ਟ੍ਰੈਕ 'ਤੇ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਰੇਲਵੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ।